Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIORSERTIFIKAAT-EKSAMEN

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

2018

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 45 bladsye.

NASIENRIGLYNE

- As 'n kandidaat in AFDELING A en B meer as een vraag beantwoord het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en 'n streep word deur die tweede vraag getrek.
- Indien TWEE vrae in EEN afdeling beantwoord is, word slegs die eerste vraag nagesien.
- As 'n kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
- As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die memorandum nagesien.
- As 'n spelfout die betekenis van die antwoord beïnvloed, word die antwoord as verkeerd aangedui. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word die antwoord as korrek beskou.
- By aanhalings word spelfoute en leestekenfoute nie gepenaliseer nie, maar woordorde moet korrek wees.
- As 'n kandidaat nie aanhalingstekens gebruik waar 'n vraag dit vereis nie, word die kandidaat nie gepenaliseer nie.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie. As JA/NEE gestel is, moet die motivering daarby aansluit om die punt te verdien.
- Vir hierdie eksamen geld die volgende nasienriglyn:
  Indien die kandidaat van 'n kolpunt gebruik maak, benader soos volg:
  - Sien die eerste antwoorde (vertikaal of horisontaal) na, ongeag die kolpunte.
  - Indien die vraag byvoorbeeld, VIER punte tel, en al vier antwoorde word by die eerste kolpunt gegee, word al vier antwoorde aanvaar.
  - Indien daar in so 'n geval vier kolpunte is, en die eerste kolpunt bevat 'n verkeerde antwoord, kan die antwoorde by die tweede/derde/vierde kolpunt aanvaar word.

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

AFDELING A: ROMAN

VRAAG 1: *KRINGE IN 'n BOS* – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	Nadat hy die eerste keer saam met sy pa-hulle in Knysna/die dorp/by MacDonald was.	1
1.1.2	Nadat hulle die kalander begin kap het.	1
1.1.3	• Nadat hulle die kalander/boom se hout dorp toe gevat het. • Nadat MacDonald hulle weer eens verneder/gekul het. • Na Saul se tweede besoek aan Knysna *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.2	in die skuld gehou	1
1.3	• C • sarkasties • C sarkasties *(Enige EEN)*	1
1.4.1	waarheid	1
1.4.2	Saul het besef/besluit dat ... • Oupoot nie kon sterf as gevolg van 'n leuen nie. • Terblans nie vir Oupoot mag skiet nie. • hy bereid sou wees om self tussen Oupoot en Terblans se koeël te gaan staan. • hy by Jozef om genade vir Oupoot sou pleit. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.5	• Joram het vir Saul goeie waardes/dissipline geleer. • Joram het Saul liggaamlik gebrei vir die lewe/hom geleer om hard te werk. • Joram het vir Saul baie omtrent die Bos geleer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.6.1	Volgens die uittreksel was daar... • gedurig konflik tussen Saul en Jozef. • het die twee broers oor niks saamgestem nie. • nie 'n goeie verhouding tussen die broers nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.6.2	Aan die einde van die roman ... • is die konflik tussen Saul en Jozef opgelos. • het die broers tog met mekaar saamgewerk. • het hulle mekaar gehelp. • was daar 'n baie beter/goeie/mooi verhouding tussen die broers. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.7	Ja. • Met Jozef moes 'n mens harde woorde/skoktaktiek gebruik om hom te laat verstaan dat hy verkeerd was. • Dis soms die enigste manier om iemand (soos Jozef) te oortuig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • 'n Mens moenie iemand beledig as jy hom wil oortuig nie. • As jy iemand kwaad maak, gaan hy in elk geval nie na jou luister nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Saul het as houtkneg by MacDonald gewerk. • Saul het vir Patterson na Meulbos toe geneem. • Saul het meubels in Swellendam leer maak. • Saul het die delwers van die dorp af tot bo in Meulbos geneem. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
1.9	Ja (ek stem saam). • MacDonald het 'n houvas op Saul gehad. • MacDonald het gekeer dat Saul 'n erf kon koop. • MacDonald het 'n verhouding tussen Saul en Kate verbied. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee (ek stem nie saam nie). • Saul was nie meer 'n houtkapper nie/sy lewe was toe beter. • Saul het geld gehad/was deel van die sosiale kringe. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	• Saul was op pad Engeland toe/om Knysna en die Bos permanent te verlaat. • Saul het weggevlug van MacDonald/die skewe sirkel af. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11.1	bewonder het	1
1.11.2	• Saul het Maska se woorde geglo dat Oupoot Saul se dierbroer was/Saul beskerm het./Maska het geweet dat Saul lief vir Oupoot was. • Saul het altyd geglo dat Oupoot onskuldig was/nie gedoen het wat almal gesê het hy gedoen het nie. • Saul was nog altyd gekant daarteen dat enige olifant geskiet moes word./Saul was lief vir olifante. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.12	• D • Saul nie vir Maska kans gegee het om klaar te praat nie. • D Saul nie vir Maska kans gegee het om klaar te praat nie. *(Enige EEN)*	1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.13	• Oproerling • Opstandeling • Weggejaagde • Spioen • Verraaier • Beskuldigde *(Enige TWEE) (Aanvaar ook omskrywings)*	2
1.14	Goud/Saul het goud gedelf. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.15.1	• D • Saul se familie • D Saul se familie *(Enige EEN)*	1
1.15.2	• C • die houtkopers • C die houtkopers *(Enige EEN)*	1
1.15.3	• E • die delwers • E die delwers *(Enige EEN)*	1
1.15.4	• B • mense soos Freek Terblans • B mense soos Freek Terblans *(Enige EEN)*	1
1.16.1	goed geken het	1
1.16.2	• Saul het besluit om vir Oupoot se eer te gaan baklei. • Saul wou self vir Oupoot gaan skiet. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.17	Hulle kan uit die roman leer dat daar 'n verband tussen natuurbewaring en die voortbestaan van die mens is. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)* *(Natuurbewaring kan omskryf word met uitwissing van die dierelewe/afkap van bome, ens.)*	1

ÉcoleBooks

VRAAG	ANTWOORD		PUNT
1.18	OMSTANDIGHEDE Saul se omstandighede het gesentreer om: die Bosmense se sosio-ekonomiese omstandighede/ mentaliteit/hoe ander mense hulle gesien/behandel het.	WAAROM NIE 'n SLAGOFFER NIE	
	• Armoede: voorkoms, blyplek, selfbeeld, ens.	• Saul het 'n ryk man geword. • Saul het mooi klere gedra.	
	• Ongeskooldheid	• Saul het Engels leer praat. • Saul het boeke gelees.	
	• Die Bosmense het alles aanvaar/niks bevraagteken nie.	• Saul het na die waarheid gesoek/dinge bevraagteken.	
	• Die Bosmense het geen ander toekomsverwagting gehad as om houtkappers te wees nie.	• Saul het later ander werk gedoen, bv. houtwerk. • Saul was van plan om oorsee te gaan. • Saul het geweier om 'n pad te loop wat na nêrens lei nie.	
	• Die Bosmense was sku/ bang vir alles buite die bos.	• Saul het doelbewus in die dorp gaan werk. • Saul is in die sosiale kringe op Knysna aanvaar. • Saul het mooi op Swellendam aangepas.	
	• Die Bosmense (van wie Saul deel was) was in die skewe sirkel vasgevang/is uitgebuit.	• Hy het die skewe sirkel leer ken en dit teengestaan.	
	• Daar was diskriminasie teenoor Bosmense.	• Saul leer Engels praat/word ryk en bewys dat Bosmense se kinders nie wild en vuil was nie.	
	Let wel: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	Let wel: Kandidate kan ook net oorkoepelend noem dat Saul hom nie laat onderkry het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

EcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.19	Hierdie titel, *Die Soektog na Oupoot* ... • plaas die fokus net op **Oupoot**. • sal net fokus op hoe die **soektog** verloop het. *(Of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidate kan ook na die ander kant verwys, bv. fokus op Saul se lewe/die kringe-tema.)*	2
		[35]

VRAAG 2: *DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM* – Marita van der Vyver

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1	realisties	1
2.2.1	• Sy het baie bont klere gedra. • Haar hare was altyd deurmekaar. • Sy het verfkwaste in haar hare gesteek. • Sy het snaakse skoene/hoede gedra. • Sy het 'n swart pak op haar troue gedra. • Sy het soos 'n voëlverskrikker gelyk toe sy saam met 'n man uitgegaan het./Sy het nie die verf van haar gesig afgewas toe sy met 'n man uitgegaan het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2.2	• Mana het nie in die tradisionele rolle geglo nie. • Sy het nie gedink dis verkeerd as seuns met poppe speel/meisies rugby speel nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.2.3	• Mana wou 'n kind hê, maar nie 'n man nie. • Mana het besluit om 'n proefbuisbaba te hê. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.3	• B • ontevredenheid • B ontevredenheid *(Enige EEN)*	1
2.4	• Gavin was 'n afwesige pa./Gavin was nie deel van haar grootwordjare nie. • Omdat haar ouers geskei was, het Hanna baie min kontak met haar pa gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.5.1	• Hanna was negatief teenoor Gavin/haar pa. • Hanna was glad nie opgewonde oor die feit dat haar pa saam met hulle op die berg sou wees nie. • Hanna het aanvaar dat Gavin nie deel van haar lewe was nie. • Hanna het haar vir Gavin geskaam (omdat hy homoseksueel was)./ Hanna was bang hy gaan haar voor haar vriendin in die skande steek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.5.2	Teen die einde van die roman het Hanna haar pa aanvaar/bewonder/sy goeie eienskappe raakgesien. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.6.1	Mana wou hê die gesin moes mekaar leer ken/dinge saam doen/leer om met mekaar oor die weg te kom. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.6.2	Ja. • Hulle het die geleentheid gehad om tyd saam met Margot/hulle ma deur te bring. • Hulle kon hulle ma/Margot beter leer ken. • Hulle kon sien hoe handig hulle ma met die geboorte was. • Hulle het haar as deel van die "nuwe" familie aanvaar. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Hulle moes hulle ma weer groet. • Hulle was nie seker of hulle ma/sy haar woord sou hou/hulle weer sou teleurstel nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.7.1	Gees	1
2.7.2	• Hulle het goed klaargekom/'n goeie/gemaklike verhouding gehad. • Hulle het mekaar goed geken/verstaan. • Hulle het mekaar aanvaar. • Hulle het 'n suksesvolle egskeiding gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.8	• Hanna het vir Margot ontmoet. • Hanna het 'n grimeerstelletjie as verjaardaggeskenk gekry. • Gavin het vol modder by die huis opgedaag. • Hanna se sussie is gebore. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
2.9	Ek sal anders na hulle kyk omdat ek nou besef dat ... • stiefouers nie altyd iets slegs is nie. • ek iets by stiefouers kan leer. • stiefouers 'n positiewe rol in hulle stiefkinders se lewens kan speel. • stiefouers jou net soos jou eie ouers kan liefhê. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.10.1	presies geweet het wat om te doen	1
2.10.2	Margot het ... • dadelik beheer van die situasie rondom die geboorte oorgeneem. • kalm gebly. • vir almal iets gegee om te doen. • haar lang naels geknip. • geweet hoe om die baba ná geboorte te versorg/sy was 'n verpleegster. • hulle gerusgestel (dat alles goed sou afloop). • selfs vir die baba 'n doek (uit 'n pers waslap) geprakseer. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)(Aanvaar ook aanhalings)*	2
2.12	• B • bekommerd • B bekommerd *(Enige EEN)*	1
2.13	• Mana was nie voorbereid op die baba se koms nie./Die baba was 'n onverwagse gas. • Mana was ongeorganiseerd/Mana was sleg met datums. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.14	• Sharon wou nie weggaan nie/Sharon het lekker saam met Hanna-hulle gekuier. • Sharon wou nie/was nie opgewonde om huis toe (te) gaan nie. • Sharon wou langer (by Yann) bly. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.15	• Sy het Hanna laat besef dat sy haar nie vir haar ongewone gesin hoef te skaam nie. • Sy het Hanna ondersteun toe die baba so onverwags opgedaag het. • Sy het Hanna se gesin/die omstandighede aanvaar soos hulle/dit was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.16	• Sy was ontevrede met haar voorkoms/vel/tande/borste. • Sy was skaam vir haar ma/pa/omstandighede. • Sy het met haar identiteit/selfbeeld gesukkel. • Sy was bekommerd oor wat ander mense van haar/haar omstandighede sou dink. • Sy het konflik met haar broers gehad. • Daar was jaloesie oor die verhouding tussen Sharon en Yann. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
2.17.1	• C • Margot • C Margot (Enige EEN)	1

<table>
<tr><th>VRAAG</th><th colspan="2">ANTWOORD</th><th>PUNT</th></tr>
<tr><td>2.17.2</td><td colspan="2">• E
• Ditjie
• E Ditjie
(Enige EEN)</td><td>1</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td>2.17.3</td><td colspan="2">• A
• Beyers
• A Beyers
(Enige EEN)</td><td>1</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td>2.17.4</td><td colspan="2">• D
• Gavin
• D Gavin
(Enige EEN)</td><td>1</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td>2.18</td><td>OMSTANDIGHEDE
Hanna se omstandighede het om vier dinge gesentreer:
• Hanna se ingewikkelde/ **aangelapte gesin**
• Hanna se gesin se **sosio-ekonomiese omstandighede**
• Hanna se **selfbeeld** (fisiese voorkoms en sy sien haarself as vaal en gemiddeld)
• Hanna het weggekruip agter haar **alter ego**, Fabienne/ haar nuuskierige geaardheid het vir haar die bynaam Hanna Hoekom besorg
Let wel: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee.
(*Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*</td><td>WAAROM NIE 'n SLAGOFFER NIE
• Hanna het besef sy het nie nodig gehad om haar vir haar gesin te skaam nie.
• Hanna het besef dat die mense in haar gesin meer waarde as luukshede gehad het.
• Hanna se pa het haar oortuig dat sy *fabulous* was.
• Hanna het Fabienne ontgroei en sou haar eie storie skryf.
Let wel: Kandidate kan ook net oorkoepelend noem dat Hanna haar omstandighede/mense aanvaar het.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td>2.19</td><td colspan="2">Hierdie titel, *Die Wittebrood in die Berge* ...
• sou nie Hanna se persoonlike belewenis so goed kon belig nie, want dan moes die klem op die wittebrood val/sou Hanna as hoofkarakter laat verdwyn.
• dui op 'n baie onpersoonlike/objektiewe belewenis van die wittebrood/vakansie.
(Of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kan ook vanuit die fokus van die huidige titel motiveer.)</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td>**[35]**</td></tr>
</table>

EcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 3: MEEULANDERS – Esta Steyn

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1.1	nie van die Blanckenbergs gehou het nie	1
3.1.2	• Skalla het Jacob se meisie/Marietjie verkrag/vir Jacob na Meeuland toe laat vlug. • Skalla het Matthys by sy onwettige bedrywighede betrek. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
3.2	gehelp	1
3.3	Fred het Kinnie betaal om stil te bly dat hy haar verkrag het.	1
3.4	Hermanus het ... • goed met die mense (van Salamanderbaai) oor die weg gekom. • probeer om dinge op die regte manier te doen. • nie dinge gedoen wat die mense kwaad gemaak het nie/Dit was Hermanus se seuns wat die verkeerde dinge gedoen het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.5	• Ryna het (met) voëls gewerk/geteken/navorsing oor voëls gedoen. • Attie het haar nog nie regtig geken nie/het net geweet dat sy met voëls werk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.6.1	Camilla (Calvin)	1
3.6.2	Mama Meeu	1
3.6.3	(Ou) Van	1
3.7	Hermanus het vir Ryna gehelp om 'n pos by die skool te kry. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.8	• C • Ryna se dagboekinskrywings • C Ryna se dagboekinskrywings *(Enige EEN)*	1
3.9.1	Daardie oggend was die atmosfeer vrolik/opgewek/goed. (Aanvaar ook **negatiewe atmos**feer indien die kandidaat op Skalla se aankoms fokus.)	1
3.9.2	Aan die einde van die stemdag was die atmosfeer morbied/vol onheil/hartseer/sleg. (Aanvaar ook **positiewe atmosfeer** indien die kandidaat op die positiewe uitslag van verkiesing konsentreer.)	1
3.10	• Ousanna het vir Jannerik van Janka se geboorte vertel. • Jannerik het vir Janka Meeuland toe geneem. • Ryna het Kinnie se baba in Jannerik se blyplek gekry. • Jacob het vir Janka as sy eie kind aanvaar. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.11.1	Elsabet/Jacob se eks/Fred se vrou/Janka se ma	1
3.11.2	• Jacob was nog lief vir Elsabet. • Elsabet se dood was vir Jacob baie erg/'n groot skok. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.12	• B • enige biologiese familie in die huis. • B enige biologiese familie in die huis. *(Enige EEN)*	1
3.13.1	Hartseer	1
3.13.2	• Ryna het stilgebly oor die waarheid van Janka se geboorte. • Ryna het nie vir Fred vertel dat Janka sy eie kind was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.14	Ja. • Fred was Janka se biologiese pa. • Fred het die reg gehad om te weet. • Fred sou vir Janka kon sorg. • Die geheim moes die een of ander tyd uitkom. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Janka het Jacob as haar pa aanvaar. • Dit kon Janka se hele lewe omverwerp. • Ryna het gesweer dat sy die geheim saam met Jacob en Jannerik sou bewaar. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.15	• Skalla het vir Fred afgepers oor Kinnie. • Skalla se skelmstreke het die familie in die skande gesteek. • Skalla het hulle pa ongelukkig/bekommerd gemaak. • Skalla het vir Janka geskiet. • Skalla het Fred gedurig herinner aan die verkeerde dinge wat hy gedoen het. • Skalla het van Jackie geweet. • Skalla het van Elsabet se hartseer/die rede vir haar hartseer geweet. • Skalla was vir Sheila se verlamming verantwoordelik. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
3.16.1	• D • Ant Hansie • D Ant Hansie *(Enige EEN)*	1
3.16.2	• E • Sheila • E Sheila (Enige EEN)	1

Kopiereg voorbehou

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD		PUNT
3.16.3	• B • Mary • B Mary *(Enige EEN)*		1
3.16.4	• A • Doreen • A Doreen *(Enige EEN)*		1
3.17	Fred het ... • probeer om vir sy foute van die verlede te vergoed. • probeer om die jarelange vyandskap tussen die twee families te beëindig. • aangebied om Jacob se regskoste te betaal. • verantwoordelikheid vir Janka aanvaar. • gesê dat hy nie vir Jacob sou vertel dat hy Janka se regte pa was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*		1
3.18	OMSTANDIGHEDE	WAAROM NIE 'n SLAGOFFER NIE	
	Ryna se omstandighede sentreer rondom: Die hartseer omstandighede wat haar na Meeuland toe laat gaan het; die koue ontvangs en primitiewe blyplek op Meeuland		
	• Ryna het alles wat sy gehad het, verloor.	• Sy het haar nuwe lewe aanvaar/haar hartseer verwerk/'n sukses van haar nuwe lewe gemaak/haar oopgestel om weer liefde te ervaar.	
	• Ryna was gewoond aan die beste en op Meeuland moes sy in eenvoudige/vyandige omstandighede woon/werk.	• Ryna het 'n nuwe identiteit aangeneem. • Ryna het deur doelbewus kreatief te leef, weer vreugde in haar dagtake gevind. • Sy het die beste van die eenvoudige lewe op Meeuland gemaak.	
	Let wel: Kandidate mag dit oorkoepelend noem (soos hierbo) of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	Let wel: Kandidate kan ook net oorkoepelend noem dat Ryna haar omstandighede/mense aanvaar het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.19	Hierdie titel, *Die Mense van Salamanderbaai* ... • sal op mense soos Ant Hansie-hulle, Doreen-hulle en die Blanckenbergs fokus. • sal nie op die (ware) Meeulanders fokus nie. • dui nie op die hoofstorielyn, nl. Ryna as Meeulander nie. • dui nie daarop dat die storie grootliks vanuit Ryna/'n Meeulander se perspektief vertel word nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
		[35]

VRAAG 4: LIEN SE LANKSTAANSKOENE – Derick van der Walt

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1	• Lien se ma het dronk by die skool aangekom. • Lien se ma is vir die eerste keer in die kliniek opgeneem. • Lien se ma het haar werk verloor. • Lien se ma is vir winkeldiefstal gevang. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
4.2	Ja. • Lien en Braam se ma het nie hulle respek verdien nie. • Lien en Braam se ma was dronk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Kinders moet hulle ouers te alle tye respekteer. • 'n Mens moet altyd goeie maniere hê. • Die kinders moes begrip vir hulle ma se probleem gewys het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.3	Braam het ... • na die video's van die gesin/pa gekyk. • by sy vriend/Deon gekuier/tuiswerk gedoen. • aan krieket/sport deelgeneem. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
4.4.1	versorg	1
4.4.2	Lien het ... • vir Braam krieketklere/'n borg vir die span georganiseer. • Braam se hare laat sny. • kos gekoop/gemaak. • 'n plan gemaak om vir Braam 'n nuwe denim te kan koop. • beplan om vir Braam beenskutte te koop. • gebedel sodat sy vir Braam kon sorg. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.5.1	• Lien se pa was in die tronk/hy het iets verkeerds gedoen. • Lien se reaksie was die tipiese reaksie van 'n kind wie se pa in die tronk is. • Dit was Lien se pa se skuld dat ... ○ die gesin nie geld gehad het nie/sy moes bedel/dat hulle moes swaarkry. ○ die gesin hulle huis verloor het/in 'n woonstel moes gaan bly het. ○ die gesin hulle bekende omgewing moes verlaat. ○ Lien en Braam na 'n nuwe skool toe moes gaan. ○ Lien die huishouding moes oorneem. ○ Lien se ma begin drink het. ○ Lien haar skoolwerk verwaarloos het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.5.2	• Lien het vir haar pa gaan kuier. • Sy het weer met haar pa gepraat/gevra hoekom hy die geld gevat het. • Tydens die besoek het Lien besef dat sy haar pa nie meer gehaat het nie. • Lien het spyt gevoel dat sy haar hand weggeruk het. • Die tweede keer het Lien nie haar hand weggeruk nie. • Lien het vir haar pa droëwors gevat. • Reg aan die einde van die roman het Lien saam met die res van haar gesin na die nuutste gesinsvideo gesit en kyk. • Aan die einde was hulle weer bymekaar/gelukkig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.6	• C • aan te dui dat Braam na 'n video gekyk het. • C aan te dui dat Braam na 'n video gekyk het. *(Enige EEN)*	1
4.7	onbetrokke	1
4.8	• Wanneer Lien se ma dronk was, het sy uit die werklikheid/haar situasie ontvlug. • Wanneer Lien se ma dronk was, was sy gelukkig. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.9	Juffrou Breytenbach het ... • vir Lien by die toneelstuk betrek. • raakgesien dat Lien probleme gehad het/vir Lien laat voel dat iemand haar raakgesien het. • vir Lien uitgenooi om met haar te praat. • vir Lien gesê dat sy haar potensiaal raaksien/dat sy slim is. • vir Lien gemotiveer (om die wêreld in die oë te kyk/nie net onder die radar te oorleef nie/haar probleme uit te pluis/haar volle potensiaal te bereik). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.10	Ek sal anders na hulle kyk omdat ek ... • hulle situasie nou beter verstaan/insig het. • vir hulle jammer voel/simpatie het. • hulle bewonder dat hulle in so 'n situasie staande kan bly. • sal besef hulle het hulp nodig. • sal besef dit is nie hulle skuld nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.11	• C • skaam • C skaam *(Enige EEN)*	1
4.12	Kuifie se manier/benadering was effektief, want hy het ... • vir Lien laat voel dat hy omgegee het. • nie vir Lien laat voel asof sy bakhand staan nie. • tot Lien deurgedring/Lien oortuig dat sy sy raad kon volg. • vir Lien laat voel dat sy na hom kon luister/hom kon vertrou. • dit reggekry dat Lien sy hulp aanvaar het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Aanvaar ook die antwoord as die kandidaat van Gerhard/die dominee praat)*	1
4.13.1	Kuifie het ... • vir Lien gevra om 'n begroting op te stel. • aangebied dat die kerk hulle sou help. • aangebied dat Lien teen vergoeding na sy baba kon kyk. • gesê hy sou uitvind oor Lien se ma se pensioen. • kon vir Lien se ma help om 'n werk te kry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.13.2	Kuifie ... • het Lien se ma in die kliniek laat opneem. • het gekeer dat Lien se ma tronk toe gaan. • kon vir Lien se ma help om 'n werk te kry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.13.3	Kuifie het ... • vir Lien van die straat af gekry. • aangebied dat Lien teen vergoeding na sy baba kon kyk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

4.14.1	• Toe sy Kuifie/Gerhard die eerste keer ontmoet het, het Lien gedink dat ...
	  ○ Kuifie nie haar probleme sou verstaan nie.
	  ○ te jonk was/te lig in die broek was.
	  ○ sy Kuifie nie kon vertrou nie.
	  ○ sy nie na Kuifie wou/sou luister nie.
	• Lien se houding was in die begin negatief/Lien het nie van hom gehou nie.
	(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)
		1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.14.2	• Aan die einde ... ○ het Lien vir Kuifie/Gerhard vertrou. ○ het Lien gesien dat Kuifie/Gerhard haar probleme kon help oplos. ○ was Lien bereid om Kuifie/Gerhard se raad te volg. ○ het Lien toegelaat dat Kuifie/Gerhard haar help. • Lien was positief teenoor Kuifie/Gerhard. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.15.1	• Dit sê vir die leser hoe Lien voel. • Dit weerspieël Lien se emosies/gemoedstoestand. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.15.2	besef het dat daar ander mense was wat haar wou help	1
4.16	Vier/4 jaar	1
4.17.1	• D • Tibbey • D Tibbey *(Enige EEN)*	1
4.17.2	• A • Miemie • A Miemie *(Enige EEN)*	1
4.17.3	• E • Dirkie • E Dirkie *(Enige EEN)*	1
4.17.4	• B • Tannie Bets • B Tannie Bets *(Enige EEN)*	1

ÉcoleBooks

<table>
<tr><th>VRAAG</th><th colspan="2">ANTWOORD</th><th>PUNT</th></tr>
<tr><td>4.18</td><td>OMSTANDIGHEDE
Lien se omstandighede sentreer rondom haar afwesige ouers.

• Die gesin het finansieel gesukkel.

• Lien se ma was gedurig dronk./Lien se broer het haar nie gehelp nie./Lien se pa was in die tronk.

• Lien moes op straat bedel om te oorleef.

<u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee.

(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>WAAROM NIE 'n SLAGOFFER NIE

• Lien het gaan werk/bedel om geld te verdien.

• Lien se beste eienskappe het te midde van die slegte uitgekom, bv. onselfsugtig, hardwerkend, omgee, ens.

• Lien het staande gebly/oplossings vir probleme gesoek/ beheer geneem/Kuifie se hulp aanvaar.

<u>Let wel</u>: Kandidate kan ook net oorkoepelend noem dat Lien haar nie laat onderkry het nie.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td>4.19</td><td colspan="2">Hierdie titel, Lien se Nagmerrie ...
• sal nie op die oplossing van Lien se probleme fokus nie.
• sal nie Lien se sterk karakter soos dit deur die lankstaanskoene voorgestel word, genoeg belig nie.
• dui nie aan dat die verhaal goed/gelukkig/positief eindig nie.
(Of soortgelyk aan bogenoemde)(Kandidaat kan ook na die ander kant, bv. die positiewe kant van Lien se optrede verwys.)</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td>[35]</td></tr>
</table>

TOTAAL AFDELING A: 35

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 5: *POPPIE – DIE DRAMA* – Elsa Joubert en Sandra Kotze

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1	• Poppie moes Lambertsbaai sonder Stone verlaat. • Stone het kontrakwerk in Philippi aanvaar. • Stone het so siek geword dat hy hospitaal toe moes gaan. • Poppie het vir die eerste keer gehoor sy moes Ciskei toe gaan. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
5.2	Nadat Poppie met Stone getroud is, ... • het sy nie meer vrye toegang tot Lambertsbaai/Nyanga/die Kaap gehad nie. • kon sy nie in die Kaap bly woon nie. • moes sy weggaan Mdantsane/Ciskei toe. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.3.1	• Sy het min geld/net 6 pond per maand ontvang. • Die werk was swaar/moeilik./Daar was nege mense in die huis. • Dit was ver van haar blyplek af. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.3.2	Mrs Graham het teruggegaan Engeland toe. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.3.3	• Die werk was ongemaklik./Poppie het van Sondag tot Sondag gewerk./Poppie was net Sondagmiddae los. • Soms het mev. Scobie se kinders en kleinkinders vir ete gekom en dan kon Poppie eers drie-uur wegkom. • Poppie het Sondae gesukkel om 'n bus te kry om betyds vir Stone te gaan kuier. • Dit het konflik met Stone veroorsaak dat Poppie hom nie meer kon besoek nie. • Dit het vir Poppie moeilik geword om haar kinders in die winter so vroeg alleen te los. • Dit was vir Poppie swaar om haar kinders soggens net met gesmeerde brood en koue tee te los. • Poppie se kinders het siek geword/kinkhoes gekry. • Poppie het net 8 pond per maand gekry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.4	simpatiek	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.5	Ja. • As broodwinner moes Stone vir sy gesin sorg. • Die werk het sekerheid gebied./Stone en Poppie was seker van 'n gereelde inkomste./Stone kon 'n erf kry om 'n huis op te bou. • Sonder die kontrakwerk sou Stone nie 'n pas gehad het nie/kon die polisie hom vang. • Die werk het Stone die kans gegee om vroeg by die huis te wees. • Daar sou saans iemand by die huis wees om die kinders te versorg. • Dit was naby die huis./Daar was geen vervoerkoste nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Dit kon sy gesondheid aantas./Hy kon baie siek word./Sy vingers sou seer word en die kliere onder sy arms kon swel. • Die werk kon sy dood veroorsaak. • Die werk was moeilik. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.6.1	Ons sien deur die hele drama ... • dat Poppie se kinders vir haar belangrik was /al haar besluite beïnvloed het. • hoe bekommerd Poppie oor haar kinders was/hoe Poppie gewonder het of hulle versorg sou wees. • dat Poppie baie opofferinge vir haar kinders gemaak het/nie aan haarself gedink het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.6.2	Aan die einde van die drama het Poppie besef ... • dat dit nie sou help om haar verder oor haar kinders te bekommer nie. • wat moes gebeur, sou gebeur. • dat sy haar kinders nie uit die pad kon neem waarvoor hulle gebore is nie. • sy kon hulle nie teen alles beskerm nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.7	• A • bang • A bang *(Enige EEN)*	1
5.8	Ja. As Poppie hier kniel, sluit dit aan by die feit dat sy besig was om te bid. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

EcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.9	• (Na Stone se dood - *die krisis*) het Poppie voortgegaan om alleen haar kinders te versorg/teruggegaan Kaap toe, selfs al was dit sonder 'n pas. (*moedige optrede*) • (Bonsile se onverantwoordelike gedrag - *die krisis*) het Poppie gedwing om verantwoordelikheid vir Vukile te aanvaar/na Vukile te kyk. (*moedige optrede*) *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kry die punt vir Poppie se optrede)*	1
5.10.1	Poppie ... • het die hele tyd gesukkel om haar pas te kon verleng. • moes elke drie maande haar verblyfpermit laat hernu. • het gesukkel om 'n tydelike verblyfpermit te kry. • moes die Kaap verlaat omdat sy nie haar pas verder kon verleng nie. • het soms sonder 'n pas gewerk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.10.2	• Poppie moes toe net elke ses maande 'n stempel op haar pas gaan kry. • Daar was "No objection" op haar pas geskryf. • Poppie hoef nie meer bang te wees sy sou (op die bus of in die straat) gevang word as gevolg van haar pas nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.11.1	• C • Mosie • C Mosie *(Enige EEN)*	1
5.11.2	• A • Plank • A Plank *(Enige EEN)*	1
5.11.3	• D • Jakkie • D Jakkie *(Enige EEN)*	1
5.11.4	• B • Hoedjie • B Hoedjie *(Enige EEN)*	1
5.12.1	wou hê hul ouers moes drink nie.	1

EcoleBooks

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.12.2	Die kinders het ... • grootmense wat dronk was/gedrink het, geslaan. • grootmense wat dronk was/gedrink het, laat water drink en vere in hul kele gedruk. • biersale/sjebeens geplunder/afgebrand. • die woonkwartiere van die trekarbeiders gaan aanval. • bottels drank stukkend gegooi. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
5.13	• A • aan te dui hoe Mama haar woorde moet sê. • A aan te dui hoe Mama haar woorde moet sê. *(Enige EEN)*	1
5.14.1	Mama het haar kinders in die huis gehou/nie op straat laat gaan nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.14.2	• Die kinders was dronk/het in die strate geloop en drink. • Die kinders het biersale afgebrand/bottels drank gebreek en die drank in die straat uitgegooi. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.15	Al vroeg in die drama het Jakkie ... • hom opgehou met die kinders se opstand. (Kandidate mag ook voorbeelde noem van wat hulle gedoen het) • as die leier opgetree van die jongmense wat so moeilikheid gemaak het. • met die polisie gebots toe hy saam met die kinders deur die stad geloop het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.16.1	Mosie het nie dadelik Poppie se vrae beantwoord nie.	1
5.16.2	iets geweet het wat sy nie geweet het nie.	1
5.17	• Jakkie is nie gevang nie/het oor die grens ontvlug. • Poppie se kinders/Bonsile en Nomvula is deur die polisie gevang om te sê waar Jakkie was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT	VRAAG
5.18	OMSTANDIGHEDE Poppie se omstandighede sentreer rondom haar ouers se besluite en die wette van daardie jare. • Poppie moes die skool vroeg verlaat om haar ma se kinders op te pas. • Poppie het met 'n Xhosa-man getrou. • Poppie is onderwerp aan harde apartheidswette. • Poppie het probleme met haar verblyfpermit/pas gehad. • Poppie moes haar kinders in haar skoonouers se sorg laat. <u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	WAAROM 'n SLAGOFFER • As kind het sy nie 'n keuse gehad nie. • Die wet het bepaal dat alle Xhosavroue en -kinders Lambertsbaai moes verlaat. • Poppie moes die paswette gehoorsaam. • Sy het nie 'n ander keuse gehad as om in die Kaap te gaan werk nie. <u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
5.19	Hierdie titel, *'n Geslag van groot vroue – die drama* ... • sal nie op Poppie as hoofkarakter fokus nie. • sal nie op Poppie se wedervaring fokus nie. • dui op verskillende vrouens se ervaring van die onregverdige wette. • sou impliseer dat die drama net op die groot vroue fokus en daar was ook mans/kinders 'n belangrike rol gespeel het. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*		2
			[35]

VRAAG 6: *PALJAS* – Chris Barnard

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1	• Vreemde treinwaens is op Hendrik se stasie afgehaak. • Willem het weggeraak. • Die plaaslike dominee het vir Hendrik en sy gesin kom verdoem. • Hendrik-hulle se huis is met klippe gegooi. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
6.2	• Hendrik het vir Willem geprys/met hom gespog. • Hendrik het bedoel dat Willem slim was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.3	harteloos	1
6.4	Ja. • Hendrik wou net die beste vir Emma hê. • Hendrik het geweet dat Nollie 'n goeie jongman was. • Hendrik wou vir Emma gelukkig sien. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Geen ouer moet vir sy/haar kind oor verhoudings besluit nie. • Hendrik het nie Emma se gevoel oor die saak in ag geneem nie. • Met sy optrede het Hendrik Emma net koppiger/skamer gemaak. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.5.1	• Hendrik het die verkeerde ding op die verkeerde tyd gesê. • Katrien het vir Hendrik stilgemaak./Katrien het met Hendrik baklei oor wat hy vir Emma gesê het. • Katrien het nie haar sinne voltooi nie. • Emma het weggehardloop en nie gepraat oor hoe haar pa se woorde haar geraak het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.5.2	• Later het Emma nie meer weggehardloop van die probleem af nie. • Emma kon haar man teen haar pa staan/het vir haar pa gesê dat hulle moes praat oor dinge wat hulle gepla het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.6	• Ja. Katrien se reaksie pas by die skokkende woorde wat Hendrik sê. • Ja. Katrien se reaksie wys sy kan nie glo wat sy hoor nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.7.1	Die sirkustrein is sonder sy wete/toestemming op sy stasie afgehaak. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.7.2	Bertie het met Emma gelol.	1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.7.3	• Barnie het Hendrik probeer intimideer. • Barnie het messe in Hendrik se rigting gegooi. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.8	• A • bang • A bang *(Enige EEN)*	1
6.9.1	Hendrik ... • was haastig om te sien dat die verhouding ontwikkel/dat Emma wys sy hou van Nollie/dat Nollie wys hy hou van Emma. • wou hê Emma moes besef watter oulike jongman Nollie was. • het gedink die verhouding gaan nie ontwikkel as hy/Hendrik nie ingryp nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.9.2	Nollie het gevoel ... • hulle moes geduldig wees. • Hendrik moes nie vir hom (Nollie) aan Emma afsmeer nie. • Hendrik moet nie inmeng nie/Emma moet self besluit. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.10	Katrien het dikwels in hierdie drama ... • by die venster uitgestaar. • die passasierstrein agternagestaar (as dit verby die stasie gestoom het sonder om stil te hou). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.11.1	baklei	1
6.11.2	Hendrik het met Katrien baklei omdat ... • sy vir haar oorkrabbers/(lyf)poeier gekoop het. • sy hom/sy motor beledig het. • sy onnodig geld gemors het/Katrien geld op haarself spandeer. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan ook voorbeelde noem)*	2
6.12	• B • aan te dui wat Willem moet doen terwyl hy praat. • B aan te dui wat Willem moet doen terwyl hy praat. *(Enige EEN)*	1
6.13.1	te toor	1
6.13.2	• Na die bakleiery by die Volstruisdans, het die dorpsmense vir die McDonalds om verskoning gevra/saam met die McDonalds partytjie gehou. • Die kommunikasie tussen die McDonalds en die dorpsmense het verbeter. • Die dorpsmense se vooroordele is afgebreek/het met die McDonalds begin saamwerk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

ÉcoleBooks

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.14	(sy) konsertina	1
6.15	• leeutande • bobbejaanskedel • vetkryt • buisies verf • appel *(Enige EEN)*	1
6.16.1	Emma het ingestem om sy maat vir die aand/Volstruisdans te wees.	1
6.16.2	• Hulle is weggejaag by die dans. • Hulle is met eiers/tamaties/klippe gegooi. • Jan Mol en die ander jong knape het klippe na die motor gegooi. • Hendrik is deur die mans in die kar ingedwing. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.17.1	• C • Dominee • C Dominee OF • D • Jan Mol • D Jan Mol *(Enige EEN)*	1
6.17.2	• B • Hendrik • B Hendrik *(Enige EEN)*	1
6.17.3	• D • Jan Mol • D Jan Mol *(Enige EEN)*	1
6.17.4	• A • Willem • A Willem *(Enige EEN)*	1

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

<table>
<tr><th>VRAAG</th><th colspan="2">ANTWOORD</th><th>PUNT</th></tr>
<tr><td>6.18</td><td>OMSTANDIGHEDE
Willem se omstandighede sentreer rondom sy angs-toestand/die gesin se kommunikasieprobleem/dorps-mense se bevooroordeeldheid.

• Willem kon nie praat nie.

• Willem se ouers het gedurig baklei/was afsydig teenoor mekaar.
• Willem se pa wou alles reg raas.
• Krapperigheid tussen Hendrik en Emma
• Dorpenaars se vyandigheid teenoor die gesin

<u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee.

(Of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>WAAROM 'n SLAGOFFER

• Willem kon niks aan sy angstoestand doen nie; Oudokter ook nie.

• Willem kon nie praat nie en kon dus nie sê wat hom pla nie.
• Willem kon nie sy huisgesin kies nie./As kind het hy nie geweet hoe om die gesin se situasie te hanteer nie.

<u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee.

(Of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td></td></tr>
<tr><td>6.19</td><td colspan="2">Hierdie titel, Die Koms van die sirkus ...
• fokus net op die koms van die sirkus.
• sê niks van die gevolge daarvan nie.
• sê niks van die paljas van die nar nie.
• hou nie daardie element van die magiese in wat met die woord "Paljas" uitgebring word nie.
(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Kandidaat kan ook fokus op die paljas-effek op Willem✓/die MacDonald-gesin✓/die gemeenskap✓.)</td><td>2</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="2"></td><td>[35]</td></tr>
</table>

VRAAG 7: *FIELA SE KIND – DIE DRAMA* – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1	• Die sensusmanne het die Komoeties se besonderhede in die sensusboek geskryf. • Die sensusmanne het vir Benjamin gesien. • Die sensusmanne het gevra of Benjamin kon onthou hoe hy op Wolwekraal gekom het. • Die sensusmanne het gesê die magistraat wou vir Benjamin sien. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
7.2	• Dit was ongehoord dat 'n wit kind by 'n bruin gesin sou woon./Fiela was bruin en Benjamin was wit. • Selfs al kon Barta hom nie eien nie, sou die magistraat/hy Benjamin in elk geval eerder aan die wit gesin gegee het as om hom terug te stuur Wolwekraal toe./Die Van Rooyens was ook wit. • Die samelewing se reëls was rassisties/het apartheid ondersteun. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.3.1	• By hulle eerste besoek het hulle gedink dit was moontlik dat 'n 3-jarige kind so ver/uit die Bos tot op Wolwekraal sou kon stap. • Hulle het geglo hy is die verlore kind wat in die Bos weggeraak het (by implikasie: hy kon uit die Bos tot by Wolwekraal stap.) *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.3.2	• Nou het hulle gesê dat die 12-jarige Benjamin nie gemaklik so ver/saam met Fiela van Wolwekraal af tot op Knysna sou kon stap nie. • Hulle opinie het verander sodat hulle vir Fiela kon oorreed. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.4	• Ja. Selling se aksie sluit mooi aan by die gevoel van jammerte/liefde wat hy wou wys as Fiela besluit dat Benjamin Knysna toe moes gaan. • Ja. Selling se aksie sluit mooi aan by sy sagte/ondersteunende karakter. • Ja. Selling se hand op Benjamin se kop wys hy troos/ondersteun hom. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.5.1	• Benjamin was skoon gebad. • Benjamin was netjies aangetrek./Hy het nuwe klere (baadjie, hemp en skoene)/heel klere gedra. • Benjamin het padkos gehad. • Fiela het vir Benjamin 5 sjielings/geld gegee (om te wys dat hulle nie arm was nie). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.5.2	• Fiela het vir Benjamin 5 sjielings/geld gegee om te wys dat hulle nie arm was nie. • Fiela het vir Benjamin gesê hy moes vir die magistraat sê dat hulle hulle eie grond besit het/nie pagters was nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.5.3	• Fiela het vir Benjamin geleer hoe om die magistraat reg aan te spreek. • Fiela het vir Benjamin gesê om nie moeilikheid te maak as hulle sy geld sou vat nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.6	harteloos	1
7.7	• B • selfversekerde • B selfversekerde *(Enige EEN)*	1
7.8	Ja. • Sy was in haar hart oortuig Benjamin was nie die Bosvrou se kind nie (en daarom sou hulle geen rede gehad het om hom nie terug te bring nie). • Sy het geglo sy naam is in Goewerment se boek as 'n Komoetie ingeskryf. • Sy wou vir Benjamin gerusstel/troos. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Sy het vir Benjamin vals hoop gegee. • Sy het geen waarborg gehad dat hulle hom sou terugbring nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.9	• Fiela het by die magistraat gepleit/die magistraat gesmeek/ gesoebat. • Fiela het haar stem/stemtoon verander. • Fiela het die magistraat as "baas" aangespreek. • Fiela het besluit sy sou soos 'n slang seil. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde).*	1
7.10.1	• By die hof in Knysna het Fiela die magistraat se woord as wet betwyfel/bevraagteken. • Fiela het met die magistraat geredeneer oor sy uitspraak. • Fiela het die magistraat op sekere punte in sy uitspraak gewys. • Fiela het reguit gesê dat dit wat die magistraat gesê het, nie waar kon wees nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.10.2	Fiela was magteloos teen die magistraat se woord. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.11.1	Die nuus van Dawid se dood	1
7.11.2	Selling het sonder Fiela se hulp (saam met Benjamin tot by die vangdam) geloop (om hom te gaan leer roei).	1
7.12	• Hy was 'n groot (wit) man./Hy was volwasse. • Hy was nie meer die klein seuntjie soos toe sy hom moes laat gaan nie/7 jaar het verloop. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD		PUNT
7.13	• C • dit wat Fiela nie hardop sê nie, met die leser te deel. • C dit wat Fiela nie hardop sê nie, met die leser te deel. *(Enige EEN)*		1
7.14	• Benjamin het gewonder wie hy regtig was. • Benjamin het op Nina verlief geraak. • Hy het gewonder of Nina regtig sy suster is. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*		1
7.15.1	ongemaklik oor iets was		1
7.15.2	Fiela was bang/onseker/paniekerig/angstig *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*		1
7.16.1	erken		1
7.16.2	Tydens Lukas se laaste besoek aan die Van Rooyens moes Barta erken dat ... • sy voorgesê is watter seuntjie sy moes kies. • sy die verkeerde kind gekies het. • hy nie Lukas was nie/die ware Lukas waarskynlik dood is. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*		2
7.17	OMSTANDIGHEDE Benjamin se omstandighede sentreer rondom die feit dat hy nie geweet het wie hy regtig was nie en sy ontwrigte kinderlewe. • Benjamin is as 3-jarige wit seuntjie voor Fiela se deur gelos. • Op 12-jarige ouderdom is Benjamin wreed weggeruk uit die huis waar hy met liefde as hanskind grootgemaak is. • Benjamin is by 'n vreemde gesin geplaas wat die teenoorgestelde was van dit waaraan hy gewoond was. • Benjamin het verlief geraak op Nina, wat volgens sy wete, sy suster was. • Niemand kon vir hom sê WIE hy was nie. <u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	WAAROM 'n SLAGOFFER • Benjamin kon nooit uitvind wie sy biologiese ouers was nie. • Benjamin was magteloos teenoor die sensusman wat 7 jaar van sy lewe "gesteel" toe hy aan Barta voorgesê het wie om in die hof te kies. • Benjamin kon niks doen aan die besluit van die magistraat wat hom aan die Van Rooyens toevertrou het nie. • Benjamin kon by niemand met sekerheid uitvind wie hy regtig was nie. <u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

EcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.18.1	• C • Nina • C Nina *(Enige EEN)*	1
7.18.2	• E • Barta • E Barta *(Enige EEN)*	1
7.18.3	• D • Mrs Weatherbury • D Mrs Weatherbury *(Enige EEN)*	1
7.18.4	• A • Fiela • A Fiela *(Enige EEN)*	1
7.19	Hierdie titel, *Die Seun Wat Weg Was* ... • plaas net die fokus op die wegraak van en soektog na Lukas. • sal nie die sentrale tema, nl. dat Lukas kies om Fiela se kind te wees, belig nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
		[35]

TOTAAL AFDELING B: 35

AFDELING C: KORTVERHALE

VRAAG 8: *STORIEJOERNAAL*

8.1 "AGTER 'N BAARD"

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.1	Bennie/sy seuntjie	1
8.1.2	teleurgesteld	1
8.1.3 (a)	Bennie sê Deon se baard het hom seergemaak/was hard. *(Of soortgelyk)*	1
8.1.3 (b)	Marina sê ... • sy het hom skaars herken/sy ken hom nie. • hy moet sy baard afskeer. • dis asof hy hulle van agter 'n bos beloer. • dis 'n slordige/boskasierige baard. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.3 (c)	Deon sê ... • hy sal sien of hy sy baard gaan afskeer. • was lief vir die baard/het aan sy baard gewerk/daar sit opoffering agter sy baard. • hy weet die baard was stief/vol brak kolle/wou nie vat nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.4	• B • letterlik bedoel word nie. • B letterlik bedoel word nie. *(Enige EEN)*	1
8.1.5	Na die oorlog ... • was Deon getraumatiseer. • het Deon gesukkel om aan te pas. • het Deon emosionele pyn/letsels gehad. • het Deon gesukkel om sy ervarings te hanteer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.6	Ja. • Die Deon wat sy geken het, het nie 'n baard gehad nie. • Marina het gedink hulle verhouding sou dan weer dieselfde wees. • Marina het gevoel sy kon nie tot hom deurdring nie. • Marina het gevoel dat die baard sekere nuanses van sy emosies weggesteek het. • Marina kon hom nie troos as sy nie geweet het hoe hy gevoel het/wat hy ervaar nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Dit was Deon se keuse of hy dit wou doen. • Sy moes begrip vir die rede vir sy baard gehad het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.7 (a)	ongelukkig	1
8.1.7 (b)	• Deon het nie sy baard afgeskeer nie. • Deon het brandewyn gedrink. • Deon het nie die kos wat sy gemaak het, waardeer nie/wou nie nog kos gehad het nie. • Deon se vertelling van sy ervaringe het haar ontstel. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
8.1.8	Die oorlog het ... • Deon emosioneel geknak. • Deon se persoonlikheid (negatief) beïnvloed. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.9	• Die Deon-met-die-baard het sy gevoelens weggesteek/wou nie oor die oorlog praat nie/wou die lelike dinge van die oorlog wegsteek/wou vir Marina/sy vrou teen die lelike dinge beskerm. ✓ • Die Deon wat sy baard afgeskeer het, se gevoelens was ontbloot/het vir Marina/sy vrou van die oorlog vertel/sy ervaringe met sy vrou gedeel/besef hy kon nie die ervaringe alleen dra nie. ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
8.1.10	• Deon het terugggekom nadat hy sy grensdiens gedoen het. • Deon se baard was vir sy huismense 'n probleem. • Deon het sy baard afgeskeer. • Deon het vir Marina van die oorlog vertel. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
	EN	

8.2 **"BABY"**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.1	• Attie se motor het gebreek. • Attie se motor was in vir herstelwerk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.2 (a)	senuweeagtig oor	1
8.2.2 (b)	• Nooi het gedink dat haar ma van sersant De Wit gepraat het. • Nooi se ma het van Attie en Baby gepraat. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.3	• Sersant de Wit het gedink dat Baby vir Nooi 'n maat kon wees. • Hy wou hulle nie in die polisieselle laat bly nie. • Daar was nie plek in die bodorp/by sy huis nie. • Die sersant het geweet Nooi se ma sou nie weier nie. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.4	• B • beheer • B beheer *(Enige EEN)*	1
8.2.5	Ma het bedoel dat Baby ... • haar met grootmensdinge besig gehou het. • nie meer onskuldig was nie. • te groot vir haar skoene was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.6	Attie was bang dat sy skelmstreke/die waarheid oor Baby sou uitkom. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.7 (a)	• E • Nooi • E Nooi *(Enige EEN)*	1
8.2.7 (b)	• D • Ouma Stienie • D Ouma Stienie *(Enige EEN)*	1
8.2.7 (c)	• C • Nooi se ma • C Nooi se ma (Enige EEN)	1
8.2.7 (d)	• A • Sersant De Wit se vrou • A Sersant De Wit se vrou *(Enige EEN)*	1
8.2.8	Aan die einde van die verhaal ... • ken jy Baby se omstandighede. *(Voorbeelde van omstandighede kan gegee word.)* • weet jy dat Baby onder dwang moes leef/deur Attie gemanipuleer is/deur Attie bedwelmd gehou is. • weet jy Baby was 'n slagoffer. • het die leser simpatie met Baby. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD		PUNT
8.2.9	OMSTANDIGHEDE Baby se omstandighede sentreer rondom haar ontvoering en afhanklikheid van pille; ook die feit dat niemand haar dilemma snap nie. • Baby is ontvoer/weggevat van haar ma af/was in oom Attie se kloue. • Oom Attie het Baby aan pille verslaaf gemaak. • Niemand het geweet van Baby se dilemma nie. <u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	WAAROM 'n SLAGOFFER • Oom Attie het almal oor Baby bedrieg. • Oom Attie het Baby nooit onder sy oë laat uitgaan nie. • Oom Attie het vir Baby aan pille verslaaf gehou./Hy het elke beweging van haar beheer. • Selfs nie eers die polisie het vir Baby herken om haar te kon help nie. <u>Let wel</u>: Kandidate kan net oorkoepelend noem dat Baby 'n kind was en nie uit haar omstandighede kon wegkom nie of detail gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
8.2.10	Hierdie titel, "Die kulkunstenaar van Oos-Londen" .... • fokus op Attie/die kulkunstenaar se doen en late. • sal die fokus van Baby en haar situasie wegneem/sal Baby as hoofkarakter laat verdwyn. • sluit nie aan by die tema/boodskap van die kortverhaal nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kan ook op Baby as hoofkarakter fokus.)*		2
			[35]

Kopiereg voorbehou

VRAAG 9: *SPIEËLBEELDE*

9.1 **"DIE WELDOENER"**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.1	Muisnesbos	1
9.1.2	voordeel	1
9.1.3	• Die jongman het hom laat ompraat om saam met die ander te drink. • Die jongman het te veel gedrink omdat die ander seuns en meisies ook gedrink het. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.1.4 (a)	• Hy wou gaan sing/'n (beroemde) operaster word. • Hy wou musiek aan die Werner Beck~~Marin Marais~~ konserwatorium/konservatorium) gaan studeer het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)(Hier werk 'n aanhaling as antwoord nie.)*	1
9.1.4 (b)	Hulle het gesê dat hy vals sing/nie kan sing nie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.1.4 (c)	Gawie het gesê dat hy self 'n seun het ... • wat oor ses jaar so oud soos die jongman sou wees. • wat 'n goeie stem het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.1.5 (a)	negatief	1
9.1.5 (b)	• Hy was 'n komponis/koordirigent/sangdosent/orrelis. • Gawie het bewys dat hy sukses met sy talent behaal het. • Gawie het die jong man bemoedig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.1.6	Ja. • Dit het die jongman verleentheid gespaar (nadat hy lelike dinge van die Marin Marais gesê het.) • Gawie het ook nie die jongman se naam geken nie. • As die jongman sou weet wie hy was, sou hy hom dalk kon misbruik om sy eie planne deur te voer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Die jongman sou hom dalk agterna wou bedank. • Dit het die idee geskep dat Gawie iets gehad het om weg te steek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.1.7 (a)	Gawie het hom gehelp/nie veroordeel nie/getroos/positief opgetree. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.1.7 (b)	Die jongman het gesê dat... • sy pa hom sou veroordeel. • sy pa hom sou skiet. • hy in die moeilikheid by sy pa sou wees. • sy pa negatief/sleg/kwaai teenoor hom sou optree. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.8	• A • nie oor die gebeure op die strand sou praat nie. • A nie oor die gebeure op die strand sou praat nie. *(Enige EEN)*	1
9.1.9	• Gawie as hoofkarakter word aan die leser bekendgestel. • Gawie het die jongman op die strand gekry. • Gawie het vir die jongman raad oor sy toekoms gegee. • Gawie het die jongman gehelp om by die huis te kom. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeurtenis wat op die korrekte plek in die volgorde staan.)*	1 1 1 1
9.1.10	Hierdie titel, "Gawie, die held op die strand", ... • plaas die fokus op Gawie. • plaas nie die fokus op die goeie daad nie. • laat die belangrikheid van die weldaad verdwyn. • laat die anonimiteit van die weldaad verdwyn. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

	EN	

9.2 **"VEGVLIEËNIER, VIVIAN"**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.1	• By die (jaarlikse) (Paas)skou/(paasskou) (se uitstalling) • Die oomblik toe sy vir die eerste keer agter 'n vliegtuig se stuurstang gesit het/in die stuurkajuit van 'n vliegtuig was *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.2.2	• A • die terugflitse aan te dui. • A die terugflitse aan te dui. *(Enige EEN)*	1
9.2.3 (a)	• E • John • E John *(Enige EEN)*	1
9.2.3 (b)	• A • Die generaal • A Die generaal *(Enige EEN)*	1
9.2.3 (c)	• B • Leon Swart • B Leon Swart *(Enige EEN)*	1
9.2.3 (d)	• C • Sydney • C Sydney *(Enige EEN)*	1

<table>
<tr><th>VRAAG</th><th colspan="2">ANTWOORD</th><th>PUNT</th></tr>
<tr><td>9.2.4</td><td colspan="2">Vivian se leier/Hy het haar beperk deur ...
• presies vir haar te sê waar sy moes wees.
• wat sy tydens die geveg moes doen.
• haar as vrou nie te laat veg nie.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>1</td></tr>
<tr><td>9.2.5 (a)</td><td colspan="2">sielkundige</td><td>1</td></tr>
<tr><td>9.2.5 (b)</td><td colspan="2">• Vivian het versies uit haar Bybel gelees/troos in haar Bybel gesoek.
• Vivian het haarself wakker gehuil.
(Of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9.2.6</td><td colspan="2">Vivan se leier/Hy het gedink dat Vivian nie ...
• haar werk gedoen het nie.
• op haar pos was nie.
• vertrou kon word nie.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>1</td></tr>
<tr><td>9.2.7</td><td colspan="2">• Sy het haar kaptein se lewe gered.
• Sy het twee vyandige vliegtuie afgeskiet.
(Of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>2</td></tr>
<tr><td>9.2.8</td><td>OMSTANDIGHEDE
Vivian se omstandighede sentreer rondom die tipiese manswêreld waarin sy haar bevind het wat teen vroue diskrimineer.

• Vivian het in 'n tipiese manswêreld gaan werk. Die mans het Vivian nie aanvaar nie/haar uitgesluit.
• Vivian se kollegas het nie vertroue in haar vermoëns gehad nie.

• Vivian het die fisiese opleiding uitputtend gevind.

• Tydens Vivian se basiese opleiding is sy sielkundig geboelie.

• Daar is teen Vivian gediskrimineer.

<u>Let wel</u>: Kandidate mag dit oorkoepelend noem of detail gee.

(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>WAAROM NIE 'n SLAGOFFER

• Vivian het haarself bewys./ Sy het presteer.

• Vivian het nooit tou opgegooi nie/haar opleiding voltooi.

• In 'n krisissituasie het Vivian presies geweet wat om te doen/koelkop gebly.

• Vivan het nie toegelaat dat haar kollegas haar onderkry nie.

<u>Let wel</u>: Kandidate kan ook net oorkoepelend noem dat Vivian haar omstandighede oorwin het.
(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</td><td>2</td></tr>
</table>

EcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

9.2.9	Aan die einde van die kortverhaal het haar leier/die mans haar as vegvlieënier aanvaar/haar vaardigheid/talent erken. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.2.10	• Hulle sal besef dat vroue dieselfde werk as mans kan doen. • Hulle sal besef dat vroue (tradisionele) manswerk ook baie goed kan doen. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

TOTAAL AFDELING C: 35

ÉcoleBooks

AFDELING D: GEDIGTE

VRAAG 10: *VERSJOERNAAL*

10.1 "BRIEF" – Fernel Abrahams

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
10.1.1	• Die briefskrywer/Hy gebruik soms leestekens. • Die briefskrywer/Hy spreek sy ma nie as "jy" aan nie. • "maar ek gebruik soms leestekens ✓ en ek sal nie vir Mamma "jy" sê nie" ✓ *(Aanvaar ook sonder aanhalingstekens)* *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
10.1.2	persoonlike	1
10.1.3	• Sy ma het nie van nagemaakte/kunsmatige goed gehou nie. • Plastiekblomme vertoon goedkoop. • Sy ma het goeie smaak. • Sy ma het van egte/natuurlike dinge gehou. • Sy ma het vaste idees oor reg en verkeerd gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
10.1.4 (a)	dinge anders doen	1
10.1.4 (b)	• Hy dra sy hare lank. • Hy wil 'n oorring dra. • Hy bid byna nooit meer nie. • Hy glo nie sommer meer in God nie. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
10.1.5	• Sy ma sal dalk nie daarvan hou dat hy oor die dood skryf nie./Hy skryf oor die dood. • Hy het sy geloof/opvoeding bevraagteken. • Hy het anders gedink as wat hy geleer is/as wat sy ma gedink het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
10.1.6	Ja. • Die meeste tieners gaan deur dieselfde dinge. • Baie tieners worstel met die grootwordproses. • Baie tieners voel hulle ouers verstaan hulle nie as hulle grootword nie. • Baie tieners het ouers wat hulle klein wil hou. • Baie tieners wonder/filosofeer oor God/die dood. • Baie tieners bevraagteken dinge/wonder oor dinge. • Die gedig is vanuit 'n tiener se perspektief geskryf. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Vir baie tieners is grootword doodnormaal. • Sommige ouers aanvaar hulle kinders se grootwordproses/hulle reg om anders oor dinge te dink/maak nie 'n ophef daarvan nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
10.1.7	• Daar is nie 'n vaste strofebou nie. • Die versreëls is nie ewe lank nie. • Daar is nie 'n vaste rympatroon nie./Daar is halfrym. • Onreëlmatige tipografie (Dit staan in die plek van kolpunt 1 en 2) • Daar is enjambement. • Daar is min leestekens/hoofletters. *(Enige TWEE)*	2
10.1.8 (a)	• C • gebroke rym • C gebroke rym *(Enige EEN)*	1
10.1.8 (b)	• D • elisie • D elisie *(Enige EEN)*	1
10.1.8 (c)	• B • inkeping • B inkeping *(Enige EEN)*	1
10.1.8 (d)	• A • alliterasie • A alliterasie *(Enige EEN)*	1
10.1.9	• D • die verduideliking wat daarna volg, te beklemtoon. • D die verduideliking wat daarna volg, te beklemtoon. *(Enige EEN)*	1
10.1.10 (a)	Die boodskap: • Ouers moet aanvaar dat hulle kinders grootword/verander. • Ouers moenie probeer om hulle kinders klein te hou nie. • Ouers moet aanvaar dat hulle kinders anders sal dink en doen as hulle. • (b) se antwoorde kan ook hier pas. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
10.1.10 (b)	Die troos: • Jou kind bly jou kind. • Kinders sal lief bly vir hulle ouers, al is hulle groot. • Kinders soek nog steeds hulle ouers se goedkeuring. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

	EN	

10.2 "SPORE OP DIE MAAN" – Koos du Plessis

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
10.2.1	• Om 'n plek te kry waar niemand nog was nie. • Om 'n nuwe plek/oord te kry waarheen die mens kan vlug. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
10.2.2	• platteland/plase • bosse/woude • berge *(Enige TWEE)*	2
10.2.3(a) (b) (c) (d)	Refrein nêrens besoedel maan	1 1 1 1
10.2.4 (a)	moedeloos	1
10.2.4 (b)	"verwese" *(Die kandidaat word nie gepenaliseer as die woord nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
10.2.5 (a)	"rommelberge"/'rommelberge groei omheen' *(Die kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
10.2.5 (b)	Die baie/hope rommel (wat die mens/mense oral agterlaat), ✓ lyk later soos berge. ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
10.2.6	• A • herhaling • A herhaling *(Enige EEN)*	1
10.2.7	"Ag, verspieders loer op Venus" *(Die kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
10.2.9 (a)	• Die mens vernietig die aarde/hulpbronne ter wille van vooruitgang. • Die mens besoedel die aarde. • Die mens is nooit tevrede met wat hy het nie. • Sommige mense sal bekommerd wees oor hul voortbestaan. • Sommige mense sal skuldig voel oor hulle aandeel aan die vernietiging. • Die toon van hierdie gedig (pessimistiese toon/uitkyk) sal sommige mense ontstel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)(Neem verskillende perspektiewe in ag: Groenes sal hul ontsteltenis oor die aarde/hulpbronne uitspreek; nie-Groenes sal hul ontsteltenis oor die gedig se inhoud/beheptheid met bewaring uitspreek.)*	1
10.2.9 (b)	• Die mens benut tegnologie om grense te verskuif/nuwe plekke en dinge te ontdek. • Die mense benut kennis en hulpbronne vir vooruitgang. • Die mens moet gewaarsku word dat hul aarde vernietig sodat hulle kan ophou daarmee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

ÉcoleBooks

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG 11: *VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL*

11.1 "By DIE ROBOT IN EERSTELAAN" – Marita van Aswegen

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
11.1.1	die plek waar die gedig afspeel	1
11.1.2	• Die bedelaar/blinde man • Die tsotsi/die boelie *(Of andersom)*	1 1
11.1.3	Hy is blind/Hy kan nie sien nie.	1
11.1.4 (a)	'n boelie	1
11.1.4 (b)	• Die tsotsi ruk en pluk die bedelaar aan sy arm/maak hom seer. • Die tsotsi dreig die bedelaar/Die tsotsi dreig om die bedelaar in die straat te los (tensy hy vir hulle geld kry). • Die tsotsi vat sy geld. • Die tsotsi misbruik die bedelaar om vir hom geld te maak. *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
11.1.5 (a)	• D • paarrym • D paarrym *(Enige EEN)*	1
11.1.5 (b)	• A • vergelyking • A vergelyking (Enige EEN)	1
11.1.5 (c)	• E • klanknabootsing • E klanknabootsing *(Enige EEN)*	1
11.1.5 (d)	• B • kruisrym • B kruisrym *(Enige EEN)*	1
11.1.6	• B • sis • B sis *(Enige EEN)*	1
11.1.7 (a)	(Dit kan na) die bedelaar/die blinde (persoon) (verwys.)	1
11.1.7 (b)	"ingehaak **volg** hy **gedwee** waar hulle gaan" *Die kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1

VRAAG	ANTWOORD		PUNT
11.1.8	Ja. • Die vrou/Sy het gewys sy gee vir haar medemens om. • Die vrou/Sy het geweet dat die bedelaar nie werk het nie. • Die vrou/Sy het gesien dat die bedelaar 'n gestremde persoon is. • Die vrou het gesien hy is moeg/sukkel/arm. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* OF Nee. • Die tsotsi sou in elk geval sy geld gevat het. • Deur geld te gee, hou sy die bedelaar op straat. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*		1
11.1.9	Die spreker gebruik die woord "klik" omdat die bedelaar ... • nie kan sien nie/blind is. • op sy gehoor staatmaak. *(Enige EEN)*		1
11.1.10	(a) PROBLEEM	(b) MOTIVEER MET 'N FEIT	
	Armoede/werkloosheid	Die bedelaar het nie 'n huis nie./Die bedelaar bedel vir geld.	
	Boelies/afknouery/uitbuiting van gestremdes	Die tsotsi gebruik die blinde persoon om te bedel sodat hy die geld kan kry.	
	Drankmisbruik	Die tsotsi se bierasem laat 'n mens dink dat hy die geld vir drank wil gebruik.	
	(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	*(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* *Let wel: Die motivering moet by die sosiale probleem pas.*	2

EN	

11.2 "BOEKMERK" – Marlise Joubert

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
11.2.1	• wange • hande *(Ook aanhaling van reël)*	1 1
11.2.2	• C • klank en beweging saam voorstel. • C klank en beweging saam voorstel. *(Enige EEN)*	1
VRAAG	**ANTWOORD**	**PUNT**
11.2.3	"mor" "protesteer" OF "mor en protesteer" ✓✓ *(Die kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1 1

DOWNLOAD MORE RESOURCES LIKE THIS ON ECOLEBOOKS.COM

Download more resources like this on ECOLEBOOKS.COM

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
11.2.4 (a) (b) (c) (d)	spesiale/mooie terugdink boekmerk mooie/spesiale	1 1 1 1
11.2.5	nie van skoolgaan hou nie	1
11.2.6 (a)	"(met) wange soos soldaatjies" *Die kandidaat word nie gepenaliseer as die woorde nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
11.2.6 (b)	Sy vergelyk die kinders se wange met die wange van soldaatjies, want sy ... • berei die kinders (goed) voor/maak hulle paraat ✓ vir moeilike tye/ probleme/uitdagings wat op hul pad mag kom. ✓ • probeer hulle skooldae aangenaam maak ✓ sodat dit iets is waaraan hulle later kan vashou as dinge moeilik is. ✓ *(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
11.2.7	• Daar is nie 'n vaste rympatroon/rymskema nie. • Daar is nie hoofletters nie. • Die gewone leestekens ontbreek./Daar is enjambement. • Daar is nie 'n vaste strofebou nie. • Die versreëls is nie ewe lank nie. • Onreëlmatige tipografie (maar dan skakel dit strofebou en versreëls uit) *(Enige TWEE)*	2
11.2.8	Die spreker spreek die hoop uit dat die kinders (net) die goeie dinge (geur van jasmyn) van hulle skooldae sal onthou. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
11.2.9	• Leerders kan met sulke onderwysers/ onderwyseresse identifiseer/hulle kan rolmodelle vir leerders wees. • Die onderwysers/esse/Hulle doen moeite om die skoollewe vir kinders 'n aangename ervaring te maak. • Die onderwysers/esse/Hulle skep vir die kinders mooi herinneringe. • Die onderwysers/esse/Hulle maak kinders paraat vir die lewe. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

TOTAAL AFDELING D: 35
GROOTTOTAAL: 70